

# Prekenverkstedet



Den Norske  
Israelsmisjon

<https://www.israelsmisjonen.no/pv>

**5. søndag i åpenbaringstiden – 2. februar 2025**

Evangelietekst: Joh 5,1-15  
Lesetekst 1: Sal 103,1-6  
Lesetekst 2: Jak 5,13-16

## Jesus og kronisk sykdom

### Langvarig sykdom

Kronisk eller langvarig sykdom omtales flere steder i Bibelen. Forrige søndagstekst skildret en kvinne som hadde vært bundet av sykdom i 18 år. Ved Betesda-dammen lå det en som var i en enda verre situasjon: Han hadde vært hjelpeløst syk i 38 år! Han synes heller ikke å ha hatt noen hjelpere som kunne få ham ned i vannet når engelen kom for å «opprøre» det. Så lå han der. Hjelpeløs og håpløs. Han fikk ikke nyte godt av at dammens navn var Betesda – ‘barmhjertighetens hus’.

### Øyenvitneskildring

Vers 2 viser indirekte at de første leserne av Johannesevangeliet ikke var så godt kjent i Jerusalem. Detaljene som beskrives, er vitnesbyrd om at evangelisten var et øyenvitne! Johannesevangeliet er kalt ‘det åndelige evangelium’. Leserne av evangeliene vil skjønne poenget med dette uttrykket. Men ‘åndeligheten’ hindrer ikke at skriftet flere steder poengterer detaljer om tid og sted. Dette bekrefter troverdigheten av evangelistens beretning.

### Jesu ord

Da Gud skapte lyset, sa han: «Bli lys» (1 Mos 1,3)! Jesus framtrer nettopp som Gud gjorde ved skapelsen. Uttrykksmåten minner om Salme 33,9: «For han talte og det skjedde, han bød, og det sto der.» Jesu ‘metode’ var Guds metode. Guds skapergjerninger er nærmeste parallell til Jesu måte å utføre sine under-gjerninger på. Hans ord skaper og gir liv. Han framtrer som guddommelig.

I teologien kaller vi dette 'jahvistisk analogi'. Det er en analogi mellom Guds (Jahves) framtreten/gjerninger i GT og Jesu framtreten/gjerninger i NT. Jesus 'oppfører seg' som Gud – fordi han faktisk er det.

Vi kan ikke framtre på samme måten som Jesus overfor syke. Men vi kan dele hans omsorg for dem – og be for dem. Denne søndagens andre lesetekst – fra Jakobs brev – viser oss i tillegg en spesiell vei å gå: Der ser vi hvordan salving og forbønn for syke kan foregå.

### **Et etterspill**

Fra vers 9 skriver Johannes om det etterspillet denne helbredelsen fikk. Der er temaet *ikke* gleden over at en hjelpeløs og håpløs fikk hjelp og håp. Nei. For det var en hake ved det hele: Underet skjedde på en sabbat.

Som i forrige søndags tekst handlet Jesus i strid med jødernes forskrifter for sabbaten. At han helbredet på sabbaten, var faktisk en av grunnene til at de forfulgte ham og til slutt fikk ham dømt til døden (vers 16). Evangelisten utdyper dette nokså nøkternt i vers 18: «Derfor sto da jødene ham enda mer etter livet, fordi han ikke bare brøt sabbaten, men også kalte Gud sin egen Far og gjorde seg selv lik Gud» (vers 18). Både Jesu gjerninger og hans selvvitnesbyrd var vitnesbyrd om at han var i en annen kategori enn profetene. Han kunne faktisk si: «Jeg og Faderen er ett» (Joh 10,30).

Jesus understreket flere ganger hva som var sabbatens hensikt. Mennesket har behov for en hviledag, men den skal ikke gjerdes inn av forbud mot å vise godhet (jf. Mark 2,27–28).

### **En advarsel**

Det er stort å være frisk. Mannen ble frisk. Men han fikk en advarsel som vi ikke vet om han skjønnte. Det finnes noe som er verre enn kronisk sykdom (vers 14): Å slutte seg til det opprøret mot Gud som førte sykdommen inn i verden den første gangen (1 Mos 3,17). Med begrepet 'verre' synes Jesus å sikte til fortapelsen. At synden fører dom og evig død med seg, beskrives også av apostlene. Jesus kom nettopp for å gripe inn imot følgene av synden, tilgi syndere og gi dem del i det evige livet (Rom 6,23).

### **Et indirekte håp**

Den som er kommet inn på frelsens vei, er ikke ferdig med synden. Men han eller hun kan ikke forsvare den og leve i den. Han må til Gud i Jesu navn og få tilgivelse. Og det kan Jesus gi, for han fullførte Guds plan, døde og oppsto for oss.

Kanskje må vi fortsatt slite med sykdom. Men samfunnet med Jesus garanterer for at vi som tilgitte syndere skal få oppleve den fulle frelsestilstand for kropp og sjel – til slutt. Den beskrives i Åpenbaringsbokens to siste kapitler.

**Egil Sjaastad**

Dosent emeritus, Fjellhaug Internasjonale Høgskole  
[esjaastad@fjellhaug.no](mailto:esjaastad@fjellhaug.no)